

AKKIŞLA İLÇESİ

İLÇENİN TARİHİ

Akkişla halkı, Orta Asya'dan göçebe oba olarak gelmiş ve bugünkü ilçe sınırları içerisinde yerleşmiştir. Kuruluş tarihi belli olmamakla beraber 1804 yılında Daha önceleri Sivas iline bağlı iken Kayseri'nin il olması ile birlikte Kayseri ili Pınarbaşı (Aziziye) ilçesine bağlanmıştır. Bünyan'ın ilçe olmasıyla birlikte Bünyan ilçesine bağlanmış ve bu durum 1987 yılına kadar devam etmiştir. Kuzugüdenli namı ile ilçenin doğusundaki Hınzır Dağı eteklerine yerleşmişlerdir.

Daha önceleri Sivas iline bağlı iken Kayseri'nin il olması ile birlikte Kayseri ili Pınarbaşı (Aziziye) ilçesine bağlanmıştır. Bünyan'ın ilçe olmasıyla birlikte

Bünyan ilçesine bağlanmış ve bu durum 1987 yılına kadar devam etmiştir.

İlçe Akkişla adını; kuzeyinde bulunan kayaların beyazlığından AK, hayvanların kış aylarında dışarıda kalmasına müsait olduğundan KIŞLA kelimesini birleştirerek almıştır.

COĞRAFİ YAPI

Akkişla İlçesi Kayseri İli'ne 80 km. uzaklıkta olup, doğusunda Pınarbaşı, batısında Sarıoğlan, kuzeyinde Gemerek, güneyinde Pınarbaşı ve Bünyan ilçeleri bulunmaktadır.

İlçe merkezinin deniz seviyesinden yüksekliği 1350 m. dir. Arazi itibari ile toprakların % 60 kadarı dağlıktır. Bu dağlar derin vadilerle yarılmıştır. Akkişla İlçesi ile Pınarbaşı İlçesi arasında Hınzır dağı bulunmaktadır. Dağlar güneybatıdan doğuya uzanmaktadır. Aynı zamanda dik ve sarp, yer yer tatlı meyilli sırtlardan oluşmaktadır. İlçe sınırları içerisinde geçen Kesdoğan ve Acısu çayı Kızılırmak'a ulaşmaktadır. İlçe yüzölçümü 546 km² dir.

İklim olarak karasal iklim özelliklerini taşır, yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve kar yağışlıdır.

Bitki örtüsü bozkır olup, yerleşim yerleri ise meyve ve kavak ağaçları ile kaplıdır. İlçe genelinde 10.000 hektar ormanlık ve 15.000 hektar çayır ve mera alanı vardır. Mera alanları coğrafi olarak dağınık ve bitki örtüsü olarak fakirdir.

İDARİ YAPI

İlçe'de; biri merkez olmak üzere üç belediye kuruluşu vardır. İlçe merkezi beş Gö-

mürgen 3, Kululu 4 mahalleden teşekkül etmiştir. İlçeye bağlı iki kasaba ve beş köy bulunmaktadır. Mezra ve bucağı yoktur.

EKONOMİK YAPI

İlçe halkının geçim kaynağı tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Akkişla'da faal nüfusun %65 kadarı ufak çaplı tarım ve hayvancılık ile uğraşmakta olup, kalan %35'i yurtiçinde ve yurtdışında geçici veya kadrolu işçi, memur, esnaf ve çeşitli sektörlerde çalışmaktadır.

İlçe dahilinde ticari faaliyette bulunan işletme ve sanayi kuruluşu sayılabilecek hiç bir tesis bulunmamaktadır. Birkaç ufak çapta demirci ve marangoz atölyesi faal durumdadır. İlçenin ihtiyacına cevap verecek bir küçük sanayi sistemi kurulmasına gereksinim duyulmaktadır.

SOSYAL YAPI

İlçe halkının büyük bir bölümü tarım ve hayvancılıkla uğraştığından yazın tarla, bağ ve bahçe işleri, aynı zamanda hayvancılıkla uğraşanlar daha iyi verim alabilmek için yazın yaylalara çıkarlar. Kışın ise hayvanlarını ağıllara çekerek bakımlarını burada yaparlar. İlçede yaşayan genelde yurtdışında bulunan ilçe halkının her yıl 6'ncı ve 7'inci aylarda ilçeye gelmesi ile birlikte sosyal yaşantıda canlanma yaşanmaktadır. Evlenme ve nişanlar genelde bu aylarda yapılmaktadır. İlçenin Kayseri'ye 80 km. uzaklıkta olması nedeniyle ilçede yaşayanların büyük bir kısmı sosyal ve kültürel faaliyetten mahrumdur. İlçe genelinde sinema, kültür sitesi, çocuk bahçesi, dinlenme parkı ve lunapark gibi eğlence yerleri bulunmamaktadır.

TABAL HARABELERİ

İlçesi	Akkışla	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Kululu Beldesi	Parsel	
Mevkii	Kaletepe		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 31.01.2001-2738		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Arkeoloji dünyası Kululu'yu ilk defa; 1940 yılı haziran ayında zamanın Bünyan Kaymakamı Kazım Atakul'un bir teftiş seyahati esnasında Akkişla bucağına bağlı Alevkişla köyünde Hacı Hüseyin oğlu Hacı'nın evinde hiyeroglifli anıtı (Hyeroglifli mezar stellerinden ilk bulunana Kululu I, sonraki bulunanlara da sırası ile Kululu II, Kululu III adı verilmiştir) görmesi ve eseri müzeye yollaması ile tanımıştır.

Kululu, Kayseri Sivas şosesi üzerinde, Kayseri'nin 78 km kuzey doğusunda yer alan dağlık bir bölgedir. Kululu köyü göçebe yörükler tarafından geç dönemde kurulmuştur. Kululu'yu çeviren dağlardan (Göktepe, Köyüstütepe, Gavurtepe) en yüksekini köye güneybatıdan hakim olan 1527 m. yüksekliğindeki Kaletepe denilen kayalık dağ temsil etmektedir.

tedir. Kaletepe yumurta biçimli olup, yaklaşık 100 m. uzunluğunda, 25 m genişliğinde olup, güneyden kuzeye doğru hafifçe alçalmaktadır.

Tabal harabeleri bu sitadelin üzerinde anakayaya kurulmuştur. Sitadelin güney ucunda M. S. 2. yüzyıla tarihlenen tümülüs yer almaktadır. Kululu Karatepe, Sitadelin'de 1967 yılında Prof. Tahsin Özgüç tarafından kazı ve yüzey araştırmaları yapılmıştır. Bilimsel çalışmalar sonucunda yerleşkenin en erken Geç Hitit medeniyetine ait olduğu, sonrasında Hellenistik ve Roma dönemlerinde de yoğun iskan gördüğü anlaşılmıştır. Geç Hitit dönemine ait yapı kalıntılarının büyük ölçüde sonraki dönemlerde tahrip edilmiş olduğu görülmüştür.

UĞURLU KALE VE NEKROPOL ALANI

İlçesi	Akkışla	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Uğurlu	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 22.12.2005-462		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Uğurlu mahallesinde yer alan kale, kasaba merkezinin yaklaşık 2 km. doğusunda bulunmaktadır. Savunma amaçlı olarak kayalık bir tepe üzerinde inşa edilen ve içersinde ana kaya oyularak oluşturulan büyük bir sarnıç da bulunan kalenin çapı yaklaşık 125 m. olup yüzeyde; Frig, Hellenistik, Roma, Bizans dönemi seramik parçaları görülmektedir. Kalenin yaklaşık 75 m. kuzeydoğusunda tarım arazisi üzerinde yer alan yaklaşık 25 m. çapındaki kayalık tepede yer yer bulunan basit kaya mezarları, kaçak kazılar sonucu açığa çıkartılmıştır.

AVANOĞLU TEPESİ TÜRÜMÜSÜ

İlçesi	Akkişla	Pafta	
Köy	Ganişeyh/ Gömürgen	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 22.07.1999-2468		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Gömürgen Kasabası ile Gani Şeyh Köyü arasında İlçeye 8km. mesafede yer almaktadır. 15 m. çapında 7-8 m. yüksekliğinde ki türümüse doruk noktasına yakın batı kısımdan 4 m. derinliğinde 2 m. çapında tünel açılarak mezar odasından içeriye girilmiştir. Mezar tabanının sal taşları da tahrip edilmiştir. Mezar doğu-batı yönünde uzanmakta olup, asıl mezar odası ve ön oda olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Tabandan tavana doğru daralan yapıya sahip olup 3.60 cm. uzunluğunda 1.20 cm. genişliğindedir.

OKUL BİNASI

İlçesi	Akkışla	Pafta	
Köy		Ada	108
Mahalle	Yeni Mah.	Parsel	39
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Akkışla Belediyesi		
Tescil Durumu	KKTVKK- 22.12.2005-462		
Bugünkü Kullanımı	Okul Binası		

Tanımı

Bodrum+1 kat olan yapı uzunlamasına gelişen I şeklinde kanatlı bir plana sahiptir. Birkaç taş basamakla çıkılan ve ahşap direklerle taşınan sundurma, üçgen alınlıklıdır. Arka cepheye bakan mekanlar ile yapının sağ ve sol kanadında yer alan mekanlar bu koridora açılır. Ön, arka ve yan cephelerdeki pencereler geniş kemerlidir. Yapının köşeleri kesme taşla güçlendirilmiştir. Kıрма çatısı saç kaplamadır.

MESCİT

İlçesi	Akkışla	Pafta	
Köy		Ada	158
Mahalle	Şen	Parsel	13
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Akkışla Belediyesi		
Tescil Durumu	KKTVKK- 22.12.2005-462		
Bugünkü Kullanımı	Mescit		

Tanımı

1955 tarihli yapı; kare planlı, avlusuz ve minaresizdir. Yapının arka ve yan cepheleri çamurla sıvalıdır. Giriş taş kemerli olup kadın mahfili ahşap bezemelidir. Mescidin ahşap tavanını iki büyük ahşap kolon taşır, kırma çatısı marsilya kiremitlidir. 1990 tarihinde onarım görmüştür.

MERKEZ CAMİİ

İlçesi	Akkişla	Pafta	
Köy	Gömürgen	Ada	159
Mahalle	Cumhuriyet Mah.	Parsel	5
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 11.07.2006-591		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Dikdörtgen planlı camii, mihraba dik iki sıra ahşap sütun dizisiyle üç bölüme ayrılmıştır. Ahşap direkli caminin üst örtüsü kırma çatıdır. Mihrap ve minber orijinal olmayıp sonradan seramikle kaplanmıştır. Camide mihrap yönünde iki, doğu ve batıda iki olmak üzere toplam dört mazgal pencere bulunmaktadır. Caminin kuzey yönünün üst katında kadınlar mahfili yer alır. Güney doğu köşede 1996 yapım tarihli bir minare bulunmaktadır.

